

6^ο ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΠΑΛΗΘΕΥΤΩΝ

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

ΑΘΗΝΑ
06 Μαρτίου 2020

I. ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΝ (1/7)

Στην κατηγορία των δαπανών ταξιδιών και μετακινήσεων, σε συνέχεια των ρυθμίσεων του άρθρου 28 της ΥΠΑΣΥΔ ΕΕΣ, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στα κάτωθι σημεία:

1. Στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν μόνον τα έξοδα μετακινήσεων του προσωπικού και όχι εξωτερικών συνεργατών.
2. Στις μετακινήσεις πρέπει να επιλέγεται η οικονομική θέση στα μεταφορικά μέσα.
3. Οι μέρες που αποζημιώνονται είναι οι μέρες εργασίας συν η ημέρα μετάβασης.
4. Για τις μετακινήσεις στο εξωτερικό ισχύουν οι διατάξεις του Ν. 4336/15 όπως αυτός ισχύει, η εγκύκλιος με Αρ. Πρωτ. 2/74450/ΔΕΠ/24-11-2015 του Γ.Λ.Κ. και η Υ.Α. 2/73/ΔΕΠ/14-1-2016.

I. ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΝ (2/7)

Για την τεκμηρίωση τους λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Πρόσκληση και πρακτικά της συνάντησης.
2. Η εντολή μετακίνησης και Απολογιστικό έγγραφο δαπανών μετακίνησης σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου.
3. Ο κανονισμός του δικαιούχου για το ύψος της εκτός έδρας ημερήσιας αποζημίωσης, της χιλιομετρικής αποζημίωσης, κτλ.
4. Εισιτήρια κάρτα επιβίβασης, κτλ.
5. Τιμολόγια ξενοδοχείων και δικαιολογητικά πληρωμής ξενοδοχείων για τη διαμονή,
6. Δικαιολογητικά πληρωμής εκτός έδρας αποζημίωσης (μόνο για το προσωπικό) σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου.

I. ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΝ (3/7)

8. Δικαιολογητικά πληρωμής εκτός έδρας αποζημίωσης (μόνο για το προσωπικό).
9. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται έρευνες πεδίου ή άλλες αντίστοιχες δραστηριότητες θα πρέπει να προσδιορίζονται ευκρινώς μέσα στις δραστηριότητες της εγκεκριμένης δράσης και πριν την έναρξή τους.
10. Στις περιπτώσεις μετακινήσεων εκτός περιοχής επιλεξιμότητας του Προγράμματος θα πρέπει να υποβάλλονται οι αποφάσεις των εγκεκριμένων οργάνων του Προγράμματος.
11. Στις περιπτώσεις μετακίνησης και διαμονής εταίρων ή συμμετεχόντων από χώρες εκτός ΕΕ για συμμετοχή αυτών σε εκδηλώσεις στην επιλέξιμη περιοχή του Προγράμματος, απαιτείται αιτιολόγηση της αναγκαιότητας συμμετοχής αυτών από τον εκάστοτε υπεύθυνο του φορέα.

I. ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΝ (4/7)

Στην περίπτωση ανάθεσης συμβάσεων (στην κατηγορία δαπάνης “δαπάνες εξωτερικών συνεργατών και υπηρεσίες”) για οργάνωση ημερίδων, συναντήσεων κ.λπ. εξετάζονται επιπλέον τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Φωτογραφίες στην περίπτωση ημερίδων, συνεδρίων κλπ.
2. Συμβάσεις και έγγραφα διαδικασιών ανάθεσης (προκήρυξη, προσφορές, αξιολόγηση, κατακύρωση κ.α.).
3. Τιμολόγια, όπου αναγράφεται στην αιτιολογία το έργο και το Πρόγραμμα.
4. Πρωτόκολλα παραλαβής υλικών και υπηρεσιών.
5. Δικαιολογητικά πληρωμής των παρεχόμενων υπηρεσιών και υλικών.

I. ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΝ (5/7)

- 1. Νόμος 4336/2015 - Μετακινήσεις Εσωτερικού - Εντός έδρας μετακινήσεις (Άρθρο 6)/Εκτός έδρας μετακινήσεις (Άρθρο 7).**
- 2. Νόμος 4336/2015 - Μετακινήσεις Εξωτερικού - Εκτός έδρας μετακινήσεις (Άρθρο 16).**

I. ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΝ (6/7)

Κόστος διαμονής/διανυκτέρευσης Ν. 4336/15

Κατηγορία χώρας	Εσωτερικό	Εξωτερικό
Κατηγορία I:	80	220
Κατηγορία II:	60	160

Ι. ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΝ (7/7)

Ημερήσια αποζημίωση Ν. 4336/15

Κατηγορία χώρας	A	B	Γ
Κατηγορία I:	100	80	60
Κατηγορία II:	80	60	50

Παραδείγματα των τριών κατηγοριών χωρών

A. Όλες οι χώρες της Δυτικής Ευρώπης

B . Αρμενία, Εσθονία, Λετονία, Ουγγαρία, Τουρκία, Τσεχία

Γ. Αλβανία, Βουλγαρία, Π.Γ.Δ.Μ., Ρουμανία, Σερβία

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (1/16)

A. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Νόμος 4412/2016 Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως διαμορφώθηκε με τους (α) Ν. 4441/2006 (ΦΕΚ Α' 227/06.12.2016), (β) Ν. [4468/2017](#) (ΦΕΚ Α' 61/28.04.2017) και (γ) Ν. 4497/2017 (ΦΕΚ Α' 171/13.11.2107), Ν. 4605/19 (ΦΕΚ-52 Α/1-4-19).
2. Οδηγία 2014/24/ΕΕ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ.
3. Οδηγία 2014/25/ΕΕ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις προμήθειες φορέων, που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση Οδηγίας 2004/17/ΕΚ.
4. Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989 και της 92/13/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992, όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 και τα άρθρα 46 και 47 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ.

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (2/16)

B. ΕΙΔΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (N.4412/2016 όπως ισχύει)

A. Ανοικτή διαδικασία (άρθρο 27).

B. Κλειστή διαδικασία (άρθρο 28).

Γ. Ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση (άρθρο 29).

Δ. Ανταγωνιστικός διάλογος (άρθρο 30).

E. Σύμπραξη καινοτομίας (άρθρο 31).

Z. Διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (άρθρο 32).

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (3/16)

Γ. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ

1. Απευθείας ανάθεση (Άρθρο 118)

- Συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη των €20.000.
- Δημοσίευση της προκήρυξης/πρόσκλησης και την απόφασης απευθείας ανάθεσης σε ΚΗΜΔΗΣ (σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του κάθε δικαιούχου).
- Η απευθείας ανάθεση διενεργείται από υπηρεσίες της α.α., μετά από τις σχετικές αποφάσεις περί της απευθείας ανάθεσης, **χωρίς να απαιτείται συγκρότηση συλλογικού οργάνου.**
- Στις περιπτώσεις απευθείας αναθέσεων ο δικαιούχος δύναται να αναρτά ανακοίνωση πρόθεσης σύναψης σύμβασης στην ιστοσελίδα του ή της Διαχειριστικής Αρχής των Προγραμμάτων ΕΕΣ για λόγους επιπλέον δημοσιότητας.

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (4/16)

2. Συνοπτικός Διαγωνισμός (άρθρο 117)

- Προσφυγή στη διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των 60.000€, χωρίς τον ΦΠΑ.
- Για τη διενέργεια συνοπτικού διαγωνισμού, η α.α. δημοσιεύει προκήρυξη, σύμφωνα με το άρθρο 66.
- Οι προσφορές των υποψηφίων αναδόχων υποβάλλονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο θεσμικό πλαίσιο. Η υποβολή μόνο μιας προσφοράς δεν αποτελεί κώλυμα για τη συνέχιση της διαδικασίας του διαγωνισμού και την ανάθεση σύμβασης.
- Στον συνοπτικό διαγωνισμό η ελάχιστη προθεσμία (άρθρο 121, παρ. γ) παραλαβής προσφορών ανέρχεται σε **10 ημέρες** από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ.

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (5/16)

3. Ανοικτός Διαγωνισμός (άρθρο 121)

- Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή ανώτερη από το ποσό των 60.000€ και μέχρι το κοινοτικό όριο. Τηρούνται οι προθεσμίες του άρθρου 121, παρ. α. - **15 ημέρες** από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ.
- Για τη διενέργεια συνοπτικού διαγωνισμού, η α.α. δημοσιεύει προκήρυξη, σύμφωνα με το άρθρο 66.
- Οι προσφορές των υποψηφίων αναδόχων υποβάλλονται υποβάλλονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο θεσμικό πλαίσιο. Η υποβολή μόνο μιας προσφοράς δεν αποτελεί κώλυμα για τη συνέχιση της διαδικασίας του διαγωνισμού και την ανάθεση σύμβασης.

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (6/16)

Δ. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ/ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ/ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

(άρθρο 30 της ΥΠΑΣΥΔ)

Ελέγχεται εάν οι δαπάνες σχετίζονται με το έργο και εάν προβλέπονταν στην εγκεκριμένη πρόταση. Για την τεκμηρίωση των δαπανών της κατηγορίας αυτής λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Συμβάσεις και έγγραφα διαδικασιών ανάθεσης (προκήρυξη, προσφορές, αξιολόγηση, κατακύρωση κ.α.). Οι σχετικές διαδικασίες θα πρέπει να γίνονται σύμφωνα με τον **N. 4412/2016**.
2. Αποδείξεις ή τιμολόγια παροχής υπηρεσιών στα οποία αναγράφεται το έργο.
3. Παραδοτέα και πρωτόκολλα παραλαβής.
4. Δικαιολογητικά πληρωμής.

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (7/16)

Ε. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ (άρθρο 31 της ΥΠΑΣΥΔ)

Αφορά τον εξοπλισμό που περιγράφεται στην εγκεκριμένη πρόταση του έργου . Επιλέξιμος είναι ο εξοπλισμός που είναι απαραίτητος για την επίτευξη των στόχων του έργου.

Για την τεκμηρίωση των δαπανών της υπόψη κατηγορίας λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Συμβάσεις και έγγραφα διαδικασιών ανάθεσης (προκήρυξη, τεύχη δημοπράτησης, προσφορές, αξιολόγηση, κατακύρωση κ.α.).
2. Πρωτόκολλα παραλαβής υλικών.

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (8/16)

3. Η καταχώριση του εξοπλισμού στο λογιστικό σύστημα του φορέα.
4. Τιμολόγια και Δελτία Αποστολής στα οποία αναγράφονται τα Serial Numbers του εξοπλισμού.
5. Δικαιολογητικά πληρωμής.
6. Άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας του εξοπλισμού, εφόσον απαιτούνται.

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (9/16)

ΣΤ. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Ελέγχεται εάν οι δαπάνες σχετίζονται με το έργο και εάν προβλέπονταν στην εγκεκριμένη πρόταση. Ελέγχεται εάν έχουν υποβληθεί οι απαραίτητες από τη νομοθεσία μελέτες κι άδειες. Για την τεκμηρίωση των δαπανών της κατηγορίας αυτής λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Συμβάσεις και έγγραφα διαδικασιών ανάθεσης (προκήρυξη, τεύχη δημοπράτησης, προσφορές, αξιολόγηση, κατακύρωση κ.α.).
2. Πρωτόκολλα παραλαβής έργου.
3. Τιμολόγια, λογαριασμοί αναδόχων, Ανακεφαλαιωτικοί Πίνακες Εργασιών.
4. Δικαιολογητικά πληρωμής.
5. Οι απαιτούμενες από την περιβαλλοντική νομοθεσία μελέτες, άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας, εφόσον απαιτούνται.
6. Σε περιπτώσεις δημοσίων έργων με υλοποίηση με αυτεπιστασία ημερολόγιο εργασιών.

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (10/16)

Διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών στις οποίες το στοιχείο του κόστους λαμβάνει τη μορφή σταθερής τιμής κατ' εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 86 του Ν. 4412/2016

Έγγραφο ΕΥΘΥ με αριθμ. πρωτ. 46613 - 25/04/2019

1. Βέλτιστος τρόπος καθορισμού των αναγκαίων κριτηρίων για την ανάθεση της σύμβασης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και συγκεκριμένα, η **αιτιολόγηση σχετικά με την επιλογή του συγκεκριμένου τρόπου ανάθεσης** (η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά).
2. Υποχρέωση **τεκμηρίωσης του προϋπολογισμού της σύμβασης** σύμφωνα με το άρθρο 45 του ν. 4412/2016

Η μη συμμόρφωση με τα παραπάνω ενδέχεται να έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις και κατά συνέπεια την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων.

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (11/16)

Έλεγχος ΕΔΕΛ 0618193001 - ΕΛΚΕ Α.Π.Θ. COMBINE2PROTECT

Προσωρινή Έκθεση 6528/21.1.2020

Εύρημα: Μη ορθός υπολογισμός δαπανών εξοπλισμού

Σύσταση: να υπολογίσει ο δικαιούχος τις αποσβέσεις του παγίου εξοπλισμού που αναλογούν στην διάρκεια υλοποίησης του έργου με τεκμηρίωση της μεθόδου απόσβεσης.

Οριστική Έκθεση Ελέγχου 19911/19.2.2020

Αφαιρέθηκε η παραπάνω σύσταση

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (12/16)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΥΔ/ΜΟΝΑΔΑ Γ΄

Σύμφωνα με:

(α) το Project Manual του Προγράμματος Συνεργασίας Ελλάδα – Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2014-2020 (παρ. 2.2.4.5 Equipment expenditure),

(β) το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του εν λόγω Προγράμματος και ειδικότερα τη παράγραφο “5.1 Equipment and depreciation” του Οδηγού Annex 8.2_a: Guidance on management verifications (It is examined whether the expenditure is related to the project, is included in the approved application form and concerns the total value of purchase or depreciation),

(γ) τα άρθρο “31. Δαπάνες εξοπλισμού” της ΥΠΑΣΥΔ (300488/ΥΔ1244/19-4-2016) της ΕΥΔ ΕΕΣ όπου ρητά αναφέρεται ότι “οι δαπάνες για εξοπλισμό που αφορούν στις ανάγκες υλοποίησης της συγχρηματοδοτούμενης πράξης είναι επιλέξιμες”,

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (13/16)

(δ) το γεγονός ότι ο εξοπλισμός έχει αγορασθεί από τους πόρους του συγχρηματοδοτούμενου έργου με ακρωνύμιο Combine2Protect, και είναι επιλέξιμη δαπάνη στο σύνολό της σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει το Πρόγραμμα Συνεργασίας Ελλάδα – Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2014-2020,

Προκύπτει ότι η σύσταση 2 δεν είναι δυνατόν να εφαρμοσθεί διότι η σύνδεση των διαδικασιών απόσβεσης με την επιλεξιμότητα του κόστους απόκτησης του εξοπλισμού δεν συνάδει με τα ανωτέρω.

Σε κάθε περίπτωση ο Δικαιούχος/Εταίρος (ΕΛΚΕ ΑΠΘ) στο έργο, έχει την υποχρέωση συνέχισης των δράσεων του έργου και μετά το πέρας των συμβατικών του υποχρεώσεων, τεκμηριώνοντας την τήρηση του κανόνα της βιωσιμότητας των δράσεων και την υποστήριξη των αποτελεσμάτων σε βάθος χρόνου.

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (14/16)

Γενικότερα ως προς τις αποσβέσεις ισχύουν τα κάτωθι:

1^η περίπτωση: Η αγορά εξοπλισμού είναι επιλέξιμη δαπάνη στα Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας στο σύνολό της (100%). Ο Δικαιούχος λαμβάνει κανονικά το 85% του ΕΤΠΑ. Ο Δικαιούχος καταχωρεί την αγορά του οιονδήποτε εξοπλισμού στο βιβλίο παγίων. Η απόσβεση του επιστημονικού/μηχανολογικού/ηλεκτρολογικού/κλπ. εξοπλισμού γίνεται με βάση την νομοθεσία στην οποία υπόκειται ο δικαιούχος.

2^η περίπτωση: Εάν ο εξοπλισμός υπάρχει στον Φορέα/Δικαιούχο προγενέστερα της έναρξης υλοποίησης του έργου, και έχει αγορασθεί/αποκτηθεί από εθνικούς πόρους (και όχι από συγχρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα) βάσει της ΥΠΑΣΥΔ και του Κανονισμού επιλέξιμη είναι μόνον η απόσβεση του

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (15/16)

Γενικές Παρατηρήσεις

- Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στα on – off κριτήρια διότι βάσει αυτών προχωράει κάθε διαγωνισμός στην επόμενη φάση του.
- Αυτά τα κριτήρια σε καμία των περιπτώσεων δεν αξιολογούνται.
- Επίσης μεγάλη σημασία δίνεται στα επιμέρους κριτήρια (όπως π.χ. ο κύκλος εργασιών του μέσα σε κάποιο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα σε σχέση με τον δημοπρατούμενο Π/Υ), έτσι ώστε αυτά να μην είναι καταχρηστικά, αν και πάντα υπάρχει η προσωπική κρίση του καθενός για το ποια κριτήρια είναι καταχρηστικά ή όχι.
- Τέλος, θα πρέπει να αποφεύγονται τα φωτογραφικά κριτήρια (όπως π.χ. οι ειδικευμένοι τίτλοι σπουδών (εκτός και αν τεκμηριώνεται) και τα ειδικά ISO.
- Απαραίτητος όρος για κάθε είδους διαγωνισμό είναι η αναγραφή σε αυτόν τουλάχιστον ενός CPV το οποίο έχει άμεση σχέση με το προϊόν του διαγωνισμού.
- Άλλος ένας απαρέγκλιτος παράγοντας μιας διαγωνιστικής διαδικασίας, όταν σε αυτήν δημοπρατούνται πέραν του ενός είδους υπηρεσιών, διαφορετικών ειδών εξοπλισμού, είναι ο διαχωρισμός σε LOTS βάσει των οποίων θα οριστούν και τα προαναφερθέντα CPV. Σε κάθε περίπτωση η α.α μπορεί να αιτιολογήσει τον μη διαχωρισμό σε LOTS πριν διενεργήσει το διαγωνισμό.

II. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (16/16)

Περισσότερες πληροφορίες για το Νόμο 4412/2016 καθώς και για τις προκηρύξεις και συμβάσεις μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.):

<http://www.eaadhsy.gr/>

Επίσης, στην ιστοσελίδα αυτή μπορείτε να βρείτε:

- A. Πρότυπα Τεύχη διακηρύξεων ανοικτής διαδικασίας για δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών,
- B. Υποδείγματα Διακηρύξεων ανοικτής διαδικασίας για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών άνω και κάτω των ορίων, και
- Γ. Υπόδειγμα Διακήρυξης ανοικτής διαδικασίας για την σύναψη Συμφωνίας-Πλαίσιο προμήθειας αγαθών άνω και κάτω των ορίων.

2. Επίσης εκδόθηκε και ο Γενικός Οδηγός Εφαρμογής του 4412 από την Μ.Ο.Δ. (10/2017).

III. ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ/ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ (1/13)

1. Κριτήρια Επιλογής

- Τα προτεινόμενα κριτήρια δεν σχετίζονται/αναλογούν στο αντικείμενο της σύμβασης ή εισάγουν διακρίσεις όπως πχ:
 - Τα ελάχιστα ετήσια έσοδα απαιτούσαν 10 εκατομμύρια ευρώ για σύμβαση με ετήσια αξία 1 εκατομμυρίου ευρώ.
 - Εξειδικευμένη εμπειρία η οποία δεν τεκμηριώνεται από τη φύση του έργου.
 - Απαίτηση να μην υπάρξει απώλεια σε κανένα από τα προηγούμενα 3 χρόνια, χωρίς να ληφθεί υπόψη ότι σωρευτικά για τα τρία χρόνια η εταιρεία μπορεί να ήταν κερδοφόρα.
 - Απαίτηση ορισμένων προτύπων χωρίς να αναφέρεται "ή ισοδύναμο".
 - Πανεπιστημιακή εξειδίκευση σε πολύ συγκεκριμένους τομείς η οποία δεν τεκμηριώνεται από τη φύση του έργου.
 - Εμπειρία σε συγκεκριμένο πρόγραμμα (πχ εμπειρία στη διαχείριση έργων στο Πρόγραμμα Ελλάδα-Βουλγαρία).

III. ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ/ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ (2/13)

2. Κριτήρια Ανάθεσης

- Χαρακτηριστικά παραδείγματα κακών πρακτικών που παρατηρούνται είναι:
 - Χαλαρή περιγραφή των κριτηρίων ή μόνο ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται χωρίς δυνατότητα ανταγωνισμού. Για παράδειγμα, χρόνος παράδοσης των παραδοτέων.
 - Υπερβολική βαθμολόγηση εξειδικευμένης εμπειρίας σε επίπεδο φυσικών προσώπων ως προς τυχόν επιπλέον κριτήρια που δεν αφορούν τα κριτήρια επιλογής.
 - Αξιολόγηση των κριτηρίων επιλογής.
 - Δεν υπάρχει σχέση μεταξύ των κριτηρίων ανάθεσης και του αντικειμένου της σύμβασης.

3. Διενέργεια διαγωνισμών

- Τήρηση των διαδικασιών ομαδοποίησης όπου αυτές είναι εφικτές και αφορούν σε ομοειδείς δράσεις ή όμοια CPV.
- Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 59 του Ν.4412/16 όπως αυτός ισχύει.

III. ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ/ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ (3/13)

4. Θέματα Προσωπικού

- Χαρακτηριστικά παραδείγματα, προς αποφυγή, που παρατηρούνται είναι:
 - Λανθασμένος υπολογισμός του ωρομισθίου (σε «πρόσθετη απασχόληση» όπου δεν υπήρχε επιβάρυνση εργοδοτικών εισφορών, ο δικαιούχος είχε στον αριθμητή και τις εργοδοτικές εισφορές – λάθος).
 - Αναντιστοιχία δαπανών που δηλώνονται με τα “time-sheets”, ή απουσία “global time-sheets”.
 - Περίπτωση α’. Πρόσληψη προσωπικού χωρίς καμία «Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος» ή άλλη διαδικασία δημοσιότητας. Ειδικότερα, πρόσληψη με «Σύμβαση Μίσθωσης Έργου». Ο φορέας διατείνεται ότι αυτό είναι νόμιμο σύμφωνα με το καταστατικό του. Η δαπάνη όμως δεν είναι επιλέξιμη για συγχρηματοδότηση.
 - Περίπτωση β’. Πρόσληψη ατόμου κανονικά με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Στη συνέχεια το άτομο παραιτείται. Το υπόλοιπο ποσό της σύμβασης ανατίθεται «απευθείας» σε άλλο έκτακτο μέλος προσωπικού χωρίς καμία διαδικασία προκήρυξης.
 - Ελλιπής ή εσφαλμένη υποστηρικτική πληροφόρηση/τεκμηρίωση: Δεν υπήρχαν τα σχετικά έγγραφα για την «διαδρομή ελέγχου».
 - Μη τήρηση διαδικασιών δημοσιότητας της προκήρυξης ή αδικαιολόγητη απευθείας ανάθεση.

III. ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ/ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ (4/13)

5. Παραδείγματα Διαγωνιστικών Διαδικασιών

1. Περιφέρεια Χ (1/2)

➤ Κριτήρια επιλογής

Στην διακήρυξη αναφέρεται ότι ο ανάδοχος θα πρέπει να πληροί επί ποινή αποκλεισμού τις παρακάτω ελάχιστες προϋποθέσεις:

- Να διαθέτει κατάλληλα τεκμηριωμένη εμπειρία στην υλοποίηση ερευνητικών έργων η οποία να αποδεικνύεται με την επιτυχή ολοκλήρωση πέντε τουλάχιστον ερευνητικών συγκοινωνιακών έργων του Προγράμματος Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας την τελευταία δεκαετία.
- Να διαθέτει ομάδα έργου που να απαρτίζεται από τουλάχιστον 4 στελέχη με ειδίκευση, εμπειρία αι τεχνογνωσία σε
- Επιπλέον σε άρθρο της διακήρυξης που αφορά στην **Αξιολόγηση και Βαθμολόγηση της τεχνικής Προσφοράς**, αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ως κριτήριο αξιολόγησης με συντελεστή βαρύτητας η **συναφής προηγούμενη ανάλογη εμπειρία του υποψηφίου αναδόχου σε συγχρηματοδοτούμενα ερευνητικά έργα** (αξιολογούνται ποιοτικά ο κατάλογος των προηγούμενων σχετικών έργων).

III. ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ/ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ (5/13)

5. Παραδείγματα Διαγωνιστικών Διαδικασιών

1. Περιφέρεια Χ (2/2)

Με βάση τα ανωτέρω προκύπτει ότι η α.α χρησιμοποιεί ταυτόχρονα ως κριτήριο ποιοτικής επιλογής και ως κριτήριο ανάθεσης τη συναφή προηγούμενη ανάλογη εμπειρία του υποψηφίου αναδόχου.

- Σύμφωνα με το άρθρο 86 παρ. 2 εδ. β του Ν.4412/16, η α.α δύναται να περιλαμβάνει ως κριτήριο ανάθεσης (αξιολόγησης) την εμπειρία του προσωπικού στο οποίο ανατίθεται η εκτέλεση της σύμβασης, στην περίπτωση που η ποιότητα του διατεθέντος προσωπικού μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στο επίπεδο εκτέλεσης της σύμβασης η οποία δεν πρέπει να συγχέεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 75, παρ. 4 του Ν.4412/16 (κριτήρια επιλογής). Αναφορά στα πρότυπα τεύχη της ΕΑΑΔΗΣΥ στη σελ. 34, σημείο 164.
- Τύπος παρατυπίας: «Αξιολόγηση των υποψηφίων/υποβαλλόντων προσφορά με χρήση παράνομων κριτηρίων επιλογής ή ανάθεσης». Διόρθωση 5%.

III. ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ/ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ (6/13)

2. Πανεπιστήμιο Χ - Καταχρηστικοί Όροι

- Διακήρυξη «οι προσφέροντες θα πρέπει κατ' ελάχιστον και επι ποινή αποκλεισμού να παρουσιάζουν αποδεδειγμένη εμπειρία (α) στη συμμετοχή ως τεχνικός σύμβουλος εταίρου κοινοπραξίας σε Ευρωπαϊκά συγχρηματοδοτούμενα έργα με αντικείμενο συναφές της παρούσης διακήρυξης και (β) συμμετοχή ως εταίρος σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα»
- Τύπος παρατυπίας «Χρήση των ακόλουθων κριτηρίων αποκλεισμού, επιλογής και ανάθεσης που δεν εισάγουν διακρίσεις αλλά περιορίζουν την πρόσβαση των οικονομικών φορέων». Η απαίτηση «συμμετοχή ως τεχνικός σύμβουλος σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα» αποτελεί καταχρηστικό κριτήριο και δημιουργεί αδικαιολόγητε εμπόδια στη διασφάλιση ίσης πρόσβασης στους υποψηφίους.

III. ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ – ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ (7/13)

3. Οργανισμός Λιμένος Χ - Κατάτμηση

- Ο φορέας προκηρύσσει τρεις ξεχωριστές συμβάσεις ομοειδών υπηρεσιών με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του με την διαδικασία της «απευθείας ανάθεσης». 1^η πρόσκληση 5,000 ευρώ, 2^η πρόσκληση 13,000 ευρώ και 3^η πρόσκληση 12,000 ευρώ. Σύμφωνα με τον Ν.4412/16 ο φορέας όφειλε να προκηρύξει ένα συνοπτικό διαγωνισμό 30,000 ευρώ.
- Τύπος παρατυπίας «τεχνητός διαχωρισμός συμβάσεων παροχής υπηρεσιών».

Σημειωτέον, οι τρεις συμβάσεις ανατέθηκαν στην ίδια εταιρεία Συμβούλων.

III. ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ/ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ (8/13)

4. Πανεπιστήμιο Χ

➤ Office & Administration

Ο Φορέας δεν έλαβε υπόψιν του το ανώτατο όριο 7% της πρόσκλησης και του Project Manual.

Πλέον σύνηθες σφάλμα

➤ Travel & Accommodation

Λάθος δήλωση των ημερησίων αποζημιώσεων προσωπικού χωρίς να λαμβάνεται υπόψιν ο περιορισμός του Ν.4336/15 για μείωση της ημερήσιας αποζημίωσης όταν παρέχεται ημιδιατροφή ή πλήρης διατροφή.

III. ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ/ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ (9/13)

6. Αντικείμενο έργου: κοινωνικές επιχειρήσεις στους τομείς πολιτισμού-τουρισμού

➤ Προκήρυξη - Καταχρηστικοί Όροι

Κεφάλαιο Ε: Απαίτηση Πτυχίο ΑΕΙ θετικών επιστημών και προϋπηρεσία σε θέματα management, «οργάνωσης Επιχειρήσεων – επιχειρηματικότητας», «συμβουλευτική επιχειρήσεων». Επιπλέον, απαίτηση για «εμπειρία στην εκπόνηση σχεδίων για δημοσιότητα».

Ο περιορισμός της συμμετοχής στην ανωτέρω κατηγορία πτυχίων δεν συνάδει με τη φύση και το αντικείμενο του διαγωνισμού. Δεν γίνεται κατανοητό γιατί πτυχιούχος οικονομικών επιστημών για παράδειγμα αποκλείεται από τη συμμετοχή.

«Καθορισμός μεροληπτικών κριτηρίων επιλογής ή ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού» σύμφωνα με την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 3452/14.5.2019 επιφέρει διόρθωση 10%.

III. ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ/ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ (10/13)

7. Έργο Χ

- Στο έργο Χ έχει ενταχθεί δαπάνη για την υποτροφία προς τους συμμετέχοντες / ωφελούμενους του έργου. Η δαπάνη αυτή όπως περιγράφεται και στο συμφωνητικό δεν μπορεί να θεωρεί παροχή υπηρεσίας.

Σύμφωνα με την εν ισχύ ΥΠΑΣΥΔ των Προγραμμάτων ΕΕΣ η χρήση του όρου «υποτροφία» και η εκτέλεση της προβλεπόμενης δαπάνης περιγράφεται ως εξής:

«Φυσικά πρόσωπα (ερευνητές, προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί φοιτητές, υποψήφιοι διδάκτορες) που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης στη βάση σύμβασης η οποία προβλέπει την χορήγηση υποτροφίας ως αντάλλαγμα για την απασχόληση του φυσικού προσώπου στην πράξη, μπορούν να θεωρηθούν ως έκτακτο προσωπικό του δικαιούχου, εφόσον πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις με αυτές των συμβάσεων μίσθωσης έργου και η χορήγηση της υποτροφίας γίνεται σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου. Σπουδαστές που λαμβάνουν υποτροφία, από οποιοδήποτε πηγή, με σκοπό την οικονομική ενίσχυσή τους για τη συνέχιση/ολοκλήρωση των σπουδών τους ή τη βράβευσή τους λόγω εξαιρετικών επιδόσεων δεν θεωρούνται προσωπικό του δικαιούχου.»

Με βάση τα ανωτέρω και σε συνδυασμό με την περιγραφή του φυσικού αντικειμένου ο προσδιορισμός της δαπάνης δεν μπορεί να εκτελεστεί στη βάση του όρου της υποτροφίας. Θα πρέπει να πραγματοποιηθεί περαιτέρω διερεύνηση στην κατεύθυνση της αλλαγής του προσδιορισμού της δαπάνης και της τεκμηρίωσης της, πιθανώς, στη βάση της αμοιβής για συμμετοχή σε σεμινάρια εκπαίδευσης/κατάρτισης.

III. ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ/ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ (11/13)

8. Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου Χ (1/2)

➤ Περίπτωση έργου, όπου η Αναθέτουσα Αρχή δεν ανέφερε σε κανένα έγγραφο της διακήρυξης / σύμβασης, τους λόγους της απόφασης της να μην διαιρέσει την συγκεκριμένη σύμβαση σε τμήματα, μιας και αφορούν διαφορετικό αντικείμενο.

Σύμφωνα με το προοίμιο της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αλλά και με την κατευθυντήρια οδηγία 17 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., με θέμα “Ενίσχυση συμμετοχής των ΜΜΕ στις διαδικασίες ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων», στο μέρος III “Ενίσχυση του Ανταγωνισμού (Τμήματα)”, μία από τις βασικότερες αλλαγές που εισάγονται με τον νέο νόμο, σε σχέση με το προηγούμενο νομικό καθεστώς αναφορικά με τις ΜΜΕ, αφορά την ενίσχυση του ανταγωνισμού (σχετικά: άρθρα 59, 288 των Βιβλίων Ι& ΙΙ αντιστοίχως) και την **υποδιαίρεση των συμβάσεων σε τμήματα.**

III. ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ/ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ (12/13)

8. Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου Χ (2/2)

Συγκεκριμένα, οι διατάξεις του άρθρου 59 (άρθρο 46 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ) παρέχουν την δυνατότητα υποδιαίρεσης συμβάσεων σε τμήματα με σκοπό την ενίσχυση του ανταγωνισμού μέσω της προώθησης της πρόσβασης και της διευκόλυνσης της συμμετοχής των ΜΜΕ στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Επιπλέον, η υποδιαίρεση των συμβάσεων σε τμήματα προβλέπεται να αξιοποιήσει τις εγγενείς δυνατότητες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ΜΜΕ, υπό την έννοια της ανάδειξης των συγκριτικών τους πλεονεκτημάτων σε διάφορους τομείς της εν γένει επιχειρηματικής και παραγωγικής τους δραστηριότητας.

III. ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ/ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ (13/13)

8. Έργο Χ – Καταχρηστικοί Όροι

- Όροι που χρησιμοποιούνται σε διακηρύξεις επί ποινή αποκλεισμού
 - Σύμβαση: Project Management.
 - Απαίτηση διακήρυξης

«Ο συμμετέχων θα πρέπει να διαθέτει επί ποινή αποκλεισμού:

- ένα τουλάχιστον έργο για λογαριασμό ΟΤΑ Α΄ Βαθμού με αντικείμενο ...
- ένα τουλάχιστον έργο με αντικείμενο την ανάλυση τρόπων χρηματοδότησης επενδύσεων ΑΠΕ – ΕΞΕ για λογαριασμό ΟΤΑ Α΄ Βαθμού στις νησιωτικές περιοχές.

Και οι δύο απαιτήσεις της ανωτέρω διακήρυξης είναι απολύτως καταχρηστικοί και περιορίζουν αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό.

- Τύπος παρατυπίας (Commission Decision 3452/14-5-2019)

Type of irregularity 11.

Use of criteria for exclusion, selection, award are not discriminatory but still restrict access for economic operators :

cases in which the minimum capacity levels of ability for a specific contract are manifestly not related to the subject matter of the contract

III. ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ/ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ (13/13)

8. Δήμος Χ – Καταχρηστικοί Όροι

➤ Όροι που χρησιμοποιούνται σε διακηρύξεις επί ποινή αποκλεισμού

- Σύμβαση: Project Management.

- Απαίτηση διακήρυξης

«Ο συμμετέχων θα πρέπει να διαθέτει επί ποινή αποκλεισμού:

- ένα τουλάχιστον έργο για λογαριασμό ΟΤΑ Α΄ Βαθμού με αντικείμενο ...

- ένα τουλάχιστον έργο με αντικείμενο την ανάλυση τρόπων χρηματοδότησης επενδύσεων ΑΠΕ – ΕΞΕ για λογαριασμό ΟΤΑ Α΄ Βαθμού στις νησιωτικές περιοχές.

Και οι δύο απαιτήσεις της ανωτέρω διακήρυξης είναι απολύτως καταχρηστικοί και περιορίζουν αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό.

➤ Τύπος παρατυπίας (Commission Decision 3452/14-5-2019)

Type of irregularity 11.

Use of criteria for exclusion, selection, award are not discriminatory but still restrict access for economic operators :

cases in which the minimum capacity levels of ability for a specific contract are manifestly not related to the subject matter of the contract

**THANK YOU FOR YOUR ATTENTION
ANY QUESTIONS?**

**Μονάδα Γ΄
ΕΥΔ Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας**

Tel: +30 2310 469690

e-mail: interreg@mou.gr

e-mail: mee@mou.gr